

რგეთში ჩასულა საგანგებო საქმეთა გამომძიებელი, რომელსაც მინდობილი ჰქონია ყოველ მხარის უფროსის ერთობლივად მოქმედების შესახებ გამოძიება...

განკარგულება. თფილისის პოლიციისტიკის განკარგულებით, ბოქა-ულბის, უბნის ზედამხედველებს და სხვ. აკრძალული აქვთ აიღონ საჩუქარი კერძო პირთაგან სამსახურის ასრულების დროს...

მეფეტურთა გამოფენა. კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებამ შუამდგომლობა აღძრა ნამეტნიკის წინაშე, რომ ნება დაერთოს მას ნოემბრის ბოლო რიცხვებში გამართოს საზოგადოების დარბაზში მეფეტურთა გამოფენა.

ლევან ჩუბინაშვილის კონცერტი. ამ ცოტა ხანში თავდა-ბნანურთა საზამთრო თეატრში გამართავს კონცერტს ახალგაზდა მიმღერალი ლევან ჩუბინაშვილი. ლევან ჩუბინაშვილი მოწაფეა მოსკოვის ფილარმონიული საზოგადოების მუსიკალური საწავლებლისა.

ლატარია-ალეგრი ოზურგეთში. 23 აგვისტოს ქ. ოზურგეთში ქალაქის ბაღში გაიმართება ლატარია-ალეგრი, რეალური სასწავლებლის სასარგებლოდ, ლატარიაში ჩადებულთა სხვათა შორის ერთი ქცევა მიწა, რომელიც შესწირა ქალაქის თავმა ბ. ბებურიშვილმა.

მიწის მზომელთა კურსები. კავკასიის ნამეტნიკის მოადგილემ ნება დართო ვ. ვ. შარკოვს გასწავს აფილისში მიწის მზომელთა კერძო კურსები. კურსების მიზანია მოამზადოს დაბალი ტენიკები.

შრომის ბირვა. თფილისის შრომის ბირვაში 1-15 აგვისტომდე ჩაეწერა 128 უსაქმობა დარჩენილი. მათ შორის 72 მამაკაცია და 56 ქალი. ერთგების მხრით ასე განიჩენიან: რუსი—18, ქართველი—22, სომეხი—13, გერმანელი—3, პოლონელი—11, ოსი—4; პროფესია: დურგალი—4, ხელზე მოსამსახურე—8, „კანტორშიკი“—9, მეფხოვე—29, ნოქარი—8, მხარეული და ოჯახში მოსამსახურე ქალები—48 და სხ. ამათში აღვლილ უშევრია 82.

ქიათურის შვიი ქვის მრეწველთა საზოგადოებამ სთხოვა თფილისის შრომის ბირვის გამგებებს გაუზავნოს მას შრომის ბირვის წესდება და აცნობოს რა პროფესიის მუშები ეწერებიან უმთავრესათ შრომის ბირვაში.

ჩხრეკა და დაპატიმრება. 16 აგვისტოს 1 საპოლიციო უბანში დაპატიმრეს 12 კაცი, რომელთაც არ აღმოჩნდათ პასპორტები.

უბედური შემთხვევა. 17 აგვისტოს ელისაბედის ქუჩ. ტრამვაის ვაგონიდან უეცრივ გადმოვარდა თფილისის მოქალაქე მ. ოსკანოვი, რომელმაც მოინდომა გაქანებულ ვაგონზე შეხტომა. მოიტხვა ორივე ფეხი. გარკნობა წასული ოსკანოვი მიხეილის საავითმყოფოში გაგზავნეს.

სვე. ჟუდეის ოჯახის სასარგებლოდ. ნავთობის მფლობელი ნ. მ. სანაძე, გრიგოლ გუგუნიძე, ა. კანდელაკი, ტ. თაყაიძე, ო. ცინცაძე, დ. კობახიძე, ს. პოლქვიძე, გ. ქაუთარაძე, გ. ოსიპოვი, რ. ვადაცკოვა.

20 აგვისტოს დადის 10 საათზე ყოფილ სასაფლაო თეატრის ბაღში, მიხეილის ქუჩაზე დაწესებული საფლავისთვის „უბნების“ თავის ერთი განდევნის არჩევნები.

სხვა და სხვა ამბები. 17 აგვისტოს დადის 10 საათზე ყოფილ სასაფლაო თეატრის ბაღში, მიხეილის ქუჩაზე დაწესებული საფლავისთვის „უბნების“ თავის ერთი განდევნის არჩევნები.

20 აგვისტოს დადის 10 საათზე ყოფილ სასაფლაო თეატრის ბაღში, მიხეილის ქუჩაზე დაწესებული საფლავისთვის „უბნების“ თავის ერთი განდევნის არჩევნები.

თფილისის გუბერნატორის განკარგულებით 28 სექტ. 1908 წ. გამოცემულ საგანგებო დადგენილების დანერგვისათვის დაკრძალული იქნა თფილისის მისიონერები და მათი მემკვიდრეები, სტუდენტები კლამინა და

უფროსი და ალექსანდრე ტალაძე 25 მ. თფილისში ან და 7 დღით დაპატიმრებოთ. — მასივე განკარგულებით დაჯარიმეს თფილისის მისიონერები ანატოლი რაიჩიკო, რომელმაც შეუარსებულად მიუყენა სდასაჯი-ზე მდგომ „გარდადგოას“ პაპაშვილს. რაიჩიკო 50 მ. უნდა გადასახდეს ან და 10 დღით იქნება დაპატიმრებული.

სტუდენტთა კავშირის შესახებ.

ავტორს გონია, რომ ქართველ სტუდენტობაში არსებული უთანხმოებანი მხოლოდ პოლიტიკური ხასიათისაა. ის მკითხველს არწმუნებს, რომ ჩვენ მხოლოდ პოლიტიკურ ასპარეზზე არ შეგვიძლია შეკავშირება და მხოლოდ პოლიტიკა წარმოადგენს ერთადერთ დაუბრკოლებლს კავშირისათვის. მისი აზრით, საქმარისა უპარტიო ორგანიზაცია და არსდეს, პოლიტიკა განზე გადაიდვას, კავშირში კარი დაუკეტოს პოლიტიკურ ტენდენციებს და საქმე გაიჩარებება. უნდა ვაუწყოს ავტორს, რომელიც შინაურის სხელს ირქმევს, მაგრამ რომელიც ჩვენი შინაური იდეური განწყობილებანი, სამწუხაროთ, ასე ცუდად სკოდნია, რომ ჩვენ შორის არსებული უთანხმოებანი პარტიო პოლიტიკით არ განისაზღვრებიან, ისინი პოლიტიკაზე გაციოლებით უფრო შორს მიდინან და ფართო განსხვავებულ მეცნიერულ მსოფლიო მხედველობის ხასიათს დებულობენ. პოლიტიკა რომ თავი მივიწიებოთ, ჩვენი შეთანხმება შეუძლებელი იქნება პრუდენციამ, პოლიტიკურ ეკონომიკაში, ისტორიაში, ფილოსოფიაში და სხ. ამნაირათ, ავტორის აზრი, რომ პოლიტიკის გამორიცხვით შესაძლებელია ქართველ სტუდენტობის სფეროთა ნიადაგზე შეთანხმება-შეკავშირება, სრულდებით უნიდაგო ოცნებაა, რომელიც მხოლოდ მის კეთილ გულს და მის უმეტრებას უნდა მივაწეროთ. მას სურს ფაქტიური დამტკიცება წარმოგვიდგინოს და ამ მიზნით ის ქართველ სათვისტომოების წარსულს მიმართავს: „ვინც კარგათ იცნობს სათვისტომოების ისტორიას, ეცოდინება, რომ სხვადასხვა ჯგუფების უთანხმოება ამ სათვისტომოებშიც არსებობდა... სტუდენტებმა პოლიტიკური ბრძოლა სათვისტომოებშიც გადაიტანეს... მაგრამ ესელო, განაგრძობს ავტორი „სხვადასხვა ჯგუფის წარმომადგენელნი სათვისტომოებში ამნაირის უკიდურესის თვალსაზრისით აღარ უცქერიან... სათვისტომოში აღარ არსებობს ის სიმწვავე ზოგაერთ საკითხის შესახებ, როგორც წინათ არსებობდა... საერთო კულტურული მუშაობა, აი ის მიზნით, რომლის გარშემო შეკავშირებაც შესაძლებელია მიზნით თითქმის ყველასა... აქედან მკითხველი იმას დაასკვნის, რომ ქართული სათვისტომოს ცხოვრებაში დიდი ცვლილება მომხდარა. წინათ ის ყოფილა ჯგუფური უთანხმოების ბუდე, პოლიტიკური ბრძოლის ტერიტორია... ესელო კ. პოლიტიკა მას გარეთ გაუვლიდა და მხოლოდ მშვიდობიან შეთანხმებულ კულტურულ მუშაობის ნიადაგად გადაქცეულა. ჩემი აზრით ამ შემთხვევაში ავტორი ძალიან ბრუნდეთ ალაპარაკებს ფაქტებს და მათ თავის ფანტაზიის ელფერს აძლევს. მას არც დღევანდელი მდგომარეობა ესმის კარგათ. მე გეგონია, რომ ბევრი მტკიცება არ დასჭირდება იმ ყველა თვალსაზრისითათვის აშკარა გარემოებას, რომ ის დიფერენციაცია, პოლიტიკურ შეხედულებათა სხვადასხვაობა და პარტიული უთანხმოება, რომელიც აქამდე არსებობდა ქართულ სათვისტომოში, იოტის ოდენით არ შესუსტებულან და არ დაბურულან, არამედ უფრო მკაფიოთ, ღრმით და საყვებით ჩამოყალიბდნენ. ეს ასეც უნდა მომხდარიყო აუცილებლათ, რადგან რევოლუციის ხანამ აშკარათ დაგვანახა ჩვენი სუსტი მხარეები, ჩვენი შეცდომები, მეცნიერული მოუზღაღებლობა და გონებრივი უმწიფობა და აი, ამ ნაკლის შევსებას და გასწორებას შეეუდგეთ კრეატივის დროს. საზოგადოთ რომ ესთკება, რეაქციის დროს ის. ან ს.რ. მომზადებით და გამოცდილებით უფრო მაღლა სდგას რევოლუციის ხანის ამნაინებზე. ეს გარემოება კი არ ასუსტებს, არამედ ხელს უწყობს პარტიულ უთანხმოებათა გამაგრებას და გაღრმავებას. ამას მოწმობენ მრავალი ფაქტები და მრავალი კრებები. საქმარისია კრების დღის წესში რაიმე საზო-

გადო ხასიათის საკითხი ჩაიწეროს და სათათბიროთ დაისვას, რომ უცბათ მთელი კრება რამდენიმე (უმეტესს ნაწილათ ორ) ბანაკათ იყოფა და პარტიული უთანხმოება, მიმართულებათა სხვა და სხვაობას მთელი თავის სიმწვავით იჩენს თავს. რასაკვირველია, აქაც, როგორც ყველგან, ყოველ კრებაზე, არააი პერეხაჩიკ-ები, პრიპრენი-ები და სხვა ასეთი ტიპები, მაგრამ ისინი ცალკე ბანაკს ვერ ჰქმნიან და განხეთქილებათა ხასიათს ვერ სცვილიან. მოვარგნებ ავტორს აკაცი წერეთლის (?) აღწერის ამბავს პეტერბურგის სათვისტომოში. დისევა თუ არა ეს საკითხი, მაშინვე იჩინა თავი განხეთქილებამ, რომელიც უკიდურეს წერტილამდე გამოწვავდა და თუმცა უმრავლესობამ გადასწყვიტა აღრესის გავზავნა, მაგრამ აღრესი მაინც ვერ გაიგზავნა. ჩემი აზრით, ასე იქნება ყოველთვის, როცა სათვისტომო-ეს ეკონომიური დახმარების პრინციპზე აგებული ორგანიზაცია და როგორც ამნაირი პარტიის და მიმართულების დამოუკიდებლობა შემდგარი, — რაიმე საზოგადო საკითხს მოპყრუებს ხელს, რაიმე საქმეს, რომელიც მის დანიშნულებას, მის კომპეტენციას არ ეკუთვნის. როცა მის კრებებზე ირჩევა საკუთარი კითხვები, მაგალითათ: მატერიალური ან მორალური დახმარება, საღამოს გამართვა, მართვლობის და კომისიების ამორჩევა და სხ. მაშინ, რასაკვირველია, ინდივიდუალური აზრთა განსხვავების მეტე ვერაფერს შეამჩნევთ. მაგრამ, როცა სათვისტომო ეკონომიურ დახმარების და საკუთარი საქმეების მოწყობის ფარგლებშიან გამოდის, მაშინ იწყება პარტიული შეხლ-შემოხლა, მიმართულებათა ბრძოლა. პრინციპიული განხეთქილება — და მისი დანგრევის სათიკ მაშინ რეკავს.

ამნაირათ — მოწოდებული პროგრამა: 1) სულიერი ერთობის დამყარება ქართველ სტუდენტთა შორის; 2) სამშობლო ნიადაგზე კულტურული მუშაობა და ქართველი ხალხის მომწიფებულ საკიროებების (იგულისხმება ეკონომიური) დაკმაყოფილება, როგორც მთელი უარყოფილი უნდა იქნეს. ის, რისი გამომწურავი შეიძლება ამ პროგრამიდან, მეც იგი — ისეთი საქმე, რომელიც შესაძლებელია ერთათ აწარმოვოს სხვა და სხვა მიმართულების წარმომადგენლებმა, როგორც მაგალითად პირველდაწყებითი სწავლის გავრცელება (შეკრებები და მასწავლებლობა) ვოკალურ-მუსიკალურ დრამატული საღამოების გამართვა, ბუნების-მეტეოროლოგიური, ასტრონომიული და მედიკური მანარისის ლექციების კითხვა — ყველა ეს პრაქტიკული სრულებით განუზოტრელებელი ხდება თვით საქმის ორგანიზაციული ხასიათის გამო.

ამიტომ განვიხილოთ ორგანიზაცია, როგორც ზევით აღვნიშნე, მომავალი მოვლირის სამშობლო ნიადაგზე უნდა მოვალფობდეს და ქართველი ხალხის მომწიფებულ საკიროებებს უნდა აკმაყოფილებდეს. მისი მიზანია ქართველი ხალხის კულტურულათ და ეკონომიურათ აღორძინება — და ამიტომ ის, ასე ვსთქვათ, ხალხურ ორგანიზაციათ უნდა გადაიქცეს. ის უნდა ეცადოს, რაც შეიძლება ღრმით და ფართოთ გაუშვას ფეხები ქართველ დღევანდელ საზოგადოებაში და ორგანიზაციულათ დაუკავშირდეს სოფელს. ის უნდა იღვეს იქ, სადაც გაუნათლებლობის წყვილიდი სუფევს და სადაც გაქირავების კენესა ისმის, მაგრამ თუ მივიღებთ მხედველობაში იმას, რომ „კავშირი“ სტუდენტური ორგანიზაციაა, რომ ის მოსწავლე ახალგაზდობისგან სდგება, რომელიც დიდი ხნით და დიდი მანძილით დაშორებულია, თავის სამშობლოს და თავის ხალხს, დაკავშირებულია არა სამშობლოსთან და ჩვენებურ სოფელთან; არამედ რუსეთთან და რუსეთის დიდ ქალაქებთან, ჩვენთვის მისი სხივზე უფრო ნათელი შეიქნება მისი პრაქტიკული განუზოტრელებლობა. მაშინ კავშირი რეალურ ხასიათს ჰპარგავს სრულებით და ფიქციათ იქცევა, ის საქმის ორგანიზაციათ კი აღარ არის, არამედ რაღაც ორგანიზაციული აბსურდია; მხოლოდ სურვილი კეთილი, მაგრამ არა გონიერი...

სერ. ქავთარაძე (დასასრული იქნება)

მართი მოსხმების გამო.

(გაყვირით)

უქანსკელი წლები კრიზისში დიდი გავლენა იქონია ადგილობრივ თვითმართვლობათა ფინანსურ მდგომარეობაზე. მოქალაქეს ნივთიერ სიღირსის გამო საშვალბა არ აქვს ხვედრი გადასახლები შეიტანოს ქალაქის ვაშვებოში. ამნაირათ, ნედლიმკები იზრდება, შემოსავალი კლებულობს და ამავე დროს ქალაქს ახალი-ახალი ხარჯები ემატება. სამხედრო ხარჯების გადიდება სხვადასხვა სახით, სამხედრო წესების შემოღების გამო. ამ მიზეზების გამო ქალაქის თვითმართვლობის ფინანსური მდგომარეობა იმდენათ დაცემულია, რომ შემთხვევები იყო, როდესაც მას საშვალბა არ ქონდა დაეკმაყოფილებია ხელფასით თავისი მოხელე მუშები.

ასეთმა მდგომარეობამ დიდი მითქმამოთქმა გამოიწვია საზოგადოებაში. პრესა და საზოგადო აზრი ბრალს სდებდა თვით ქალაქის მოღვაწეებს უმოქმედობაში და მოქმედების ცალმხრივობაში. თქმა არ უნდა, ამასაც აქვს თავისი მნიშვნელობა.

ქალაქის საბჭო, რომლის ხელში მოთავსებულია ქალაქის ბელდიბალი, — მცხოვრებთა წარმომადგენლებისაგან არ შესდგება... თფილისში ცხოვრობს სულ 240,000 კაცი. ამ რიცხვიდან ხმოსნების არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო მხოლოდ 627 კაცი. ე. ი. მცხოვრებლების 0,26 პროც. ადვილი ვახავებია, თუ რატომ ვერ შეუძლია ღღევანდელ ქალაქის მოღვაწეებს გამოიყვანოს ქალაქისთვის ვიწრო მდგომარეობიდან. ჯგუფი, შემდგარი 627 კაცისაგან მუდამ ეცდება თავისი ინტერესებისთვის გამოიყვანოს თავიანთი მანდატები და ამიტომ, მათ მოღვაწეობას სწორეთ მოურიდებელი კლასიური ხასიათი ედება. შორს არ წავალით მაგალითებისათვის: ავილოთ თუნდა მუხრანის ხიდის აგების საქმე. კითხვები გაიხსენებს, თუ რა უჭირავდა მოხდა საბჭოში ამ კითხვის შესახებ ხმოსნების უმცირესობას და უმრავლესობას შორის. უმცირესობამ გამოაშკარავა, რომ ხმოსნები გულგრილათ ვერ უცქერიან ასეთ „საშვალბს“, როგორც მუხრანის ხიდის აგების საქმე და კიდევაც მოახერხეს საქმის განახლება „პოლიაღი-იკების“ ერთ ნაწილითან.

თუ შემოვიხედავთ რომელიმე „მოღვაწე“ რაიმე გეგმას ქალ. ფინანსური მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის — ეს გეგმა უმეტესათ მთელ ხარჯს წვრილ მურუღაზიას და მუშა ხალხს უნდა ახვევდეს კისრზე. ყოველი სხვა ზომა კი, რომლის ცხოვრებაში გატარება მოითხოვს მხედრო მურუღაზიისაგან მეტი ხარჯის გაღებას, ქალაქის საბჭოში იწვევს ოპოზიციას და ასეთი გეგმის ბედი უმეტესათ უპრაიის „არჩივი“ ხდება.

ამ აზრს მაგალითებით დამტკიცება არ სჭირდება. ამაში გვარწმუნებს ყოველდღიური მოღვაწეობა ჩვენი ქალაქის თვითმართვლობის, მარა ერთი შემთხვევა, რომელსაც აღვარქვამ და წვეს ქალაქის ცხოვრებაში — ბრმასაც კი უხელს ვავლებს და დაანახებებს დღევანდელი ქალაქის საბჭოს სულის-კვეთებას. საბჭოს უნდა მიეღო გამგებობის წევრის ა. მ. არღუთინსკის მოხსენება „ქალაქის კერძო ქონებათა ახლათ დაფასების“ შესახებ.

ჩვენ აქ სულ მოკლეთ გავცნობთ მკითხველს „მოხსენების“ მთავარ აზრს: ქალაქის დებულების 127 მუხლ. ძალით ყველა უძრავ ქონებაზე, რომელიც ქალაქის საზღვრებშია აშენებული, წესდება ყოველწლიური გადასახადი ქალაქის სასარგებლოთ, რომელიც არ აღემატება ქონების ღირებულების 10 პროც. რუსეთის 754 ქალაქის შემოსავალი, რომლებშიც შემოღებულია 1892 წ. საქალაქო დებულება, უდრიდა 1800 წლის სულ 101,712,106 მან. ამ რიცხვი შეფასებითი გადასახადი უდრიდა 15,065 623 მან. ე. ი. შემოსავლის 15 პროც.

კრძოთ თფილისში კი, დასაფასებელი გადასახადი უდრიდა 1882 წელს შემოსავლის 46 პროც. ამ რიცხვმა 90 წლის ნახევარში იკლო, მარა შემდეგ ისევ აიწვია. მაშ, ამ გადასახადს დიდი მნიშვნელობა ქონებია ქალ. ცხოვრებაში! ვიდრე გადასახადი განაწილდება მცხოვრებთა შორის, თითოეული ქონება უნდა დაფასდეს. დაფასების საქმეს კი აწარმოებს ქალ. თვითმართვლობა სპეციული

ორგანოების საშვალბით. საჭმარისათ განსაზღვრულია დაფასების დრო. ასეთ დროთ დაწესებულია 10 წელი, ყოველ 10 წელში უნდა მოხდეს ახალი დაფასება და ხარჯების ქსელზე განწესება. ეს დრო დაწესებულია იმიტომ, რომ დროს განმავლობაში ქალაქი იზრდება; ქონებათა რიცხვი მატულობს და აგრეთვე მათი ღირებულებაც იცვლება. კერძო თფილისზე თუ ვილაპარაკებთ, აქ 10 წელი მეტეც არის, ვინ არ იცის, თუ რამდენათ ასწიეს სახლის პატრონებმა ბინების ფასი ამ უქანსკელი წლების განმავლობაში.

მრავალი სტატისტიკური ცნობებით, რომლებითაც საგსება. არღუთინსკის მოხსენება — ავტორი ამტკიცებს, რომ ძვირფასი სახლის დაფასებულთა შედარებით იაფათ, ვიდრე პატარა სახლები და მათსადაღმე, ამ აუარებელ გადასახადის მთელი სიმძიმე აწვევა იაფ-ფასიან ოთახებს, რომლებშიც ცხოვრობს ღარიბი ხალხი. აქ მოუხერხებელია მოვიყვანოთ დაწვრილებით ის ცნობები, რომლებითაც ეს მტკიცდება.

უკვირ არ არის იმაში, რომ ახალი დაფასება ქალაქის კერძო ქონებათა ასწევს ქალაქის შემოსავალს, მარა ისიც ექვს გარეშევა, რომ ეს დაფასება, თუ კი ჩაუვარდათ ხელში კეთილსინდისიერ პირებს — მეტ ხარჯს დაადებს მიღარი სახლის პატრონებს. არღუთინსკის პროექტით ახალ დაფასებას უნდა მოესპო ის ნაკლი, რომელიც ჩაიღინა ქალ. საბჭომ პირველ დაფასების დროს, როდესაც მთელი ხარჯის სიმძიმე ღარიბი ხალხის პატრონების მდგმურებს მოახვია თავზე, მარა ქალაქის საბჭომ უარყო ახალი დაფასება. მათ არ სურთ ამ კითხვის აღძრავ-კი, საინტერესოა რას ამბობს თვით მომხსენებელი ამის შესახებ: „ყველა, ვინც კი შეისწავლა ეს კითხვა, ერთხმით აღიარებენ, რომ დღევანდელი ქალ. საბჭოების მიღარი სახლის პატრონების შედგენილობის შევსებით, შეფასებითი გადასახადის ზრდა ქალაქებში ხელიწვრათ ჩერდება“. მაშინ, როდესაც თითო ოროლა მოღვაწე, რომლებსაც გულწრფელათ შესტკივთ გულ ქალაქის დაცემული მდგომარეობისათვის. უთიარველ საბჭოს შემოსავლის ნამდვილ ზომებს მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის და ეს იმიტომ, რომ აქ ქალაქის ხელი ედება მათ ჯიბეს, მათ ქონებას. საშვალბოთ, საბჭო არაფერს დაზოგავს, რომ რაც შეიძლება მეტი შემოსავალი გამოსწვროს თვით ქალაქის დაწესებულებებს და გადააქციოს ის ექსპლუატაციის ნამდვილ წყაროთ. აქაც შორს არ წავალით მაგალითებისათვის, ავილოთ მაგალითათ ქალაქის მიწები, ხიდები, სასწორები, სახლები და სხვა. აქ მოურიდებელ დიდ საიჯარო ფასს აწვეებენ და ეს ხომ თვით მცხოვრებთა შევიწროება არის. ამნაირათ, ჩვენ ვხედავთ, რომ საბჭომ, მიუხედავთ აუცილებელ საჭიროებას, უარყო დაფასების პროექტი და მით ამყარათ დამტკიცოთ თავისი მოღვაწეობის მოურიდებელი კლასობრივი ხასიათი.

ქ. ფირცხალაშვილი.

პროფინციის ქრონიკა

ს. საბაიჭო (მკრეთი) აჭარა გლეხკაცობა სანქციის მარეგულირებას. აქ არ არსებობს ანაფათი გლეხკაცობა დაწესებულია, როგორც შავ. სკოლა, საპოლიციო და სხვა. ჯერ ანაფის მისთვის თავს არ იტყვებს და მეორე, აჭარა სულეობა მაქმეი გამწარებულია ქადაგებს და მუტი სანქციისკენ მარეგულირებს ხალხს. თუ შექცა ამას მიეუბნებთ დამინისტრაციის ფაგსულაბას, ხალხის უკიდურეს გაწიფებას და მოსალოდნელ შემთხვევას, საბაიჭოს სურათა მთავალი თავისი სიკეთე სიკანათ, თვალწინ ავადკავათ.

პიატიგორსკი. სხვა წლებთან შედარებით წესს ბევრია ხალხს მოსწავლე საზოგადოთ ცხოვრებას აქ ძლიერ ძვირია, ამიტომ შემეტესათ მიდიან ხალხი აჭარის თავს. ქადაგი მეტათ მინისინატარულ მდგომარეობაშია, აჭარა მათთვის თავს არ იტყვებს ქადაგის საქმეებზე, ქადაგი სასწავლო გვარი სიბანძურათ, აჭარა მეტეში ანაფათაი გლეხობა არ არსებობს. სახეინებია ასე ექვსება, როგორც უნდათ ამის მიხეზი მეტათა შეგებობა. შავ საბაიჭოსკოკე

ბის მუშაობაში შეტანილი გარდაცვლილი დასა-
ზღვრები, ქიშხობა და სხვა არასაკმარისი საქ-
მიანი. ამის მიზეზი ის არის, რომ უმთავ-
რესთაში ამ დროის მუშაობა სხვა და სხვა კუთ-
ხიდან მოდის. უმეტესობა რუსებია. ამათში
ცოტანი არაა შეტანილი. მათ მხოლოდ
არაფერი და დღინა აკრძალა მიწაზე. ამით სავ-
სებით სარგებლობენ სხვაინები და როგორც
უნდა, ისე იქნებიან.

ს. აცანა (გურია). აქ არსებობდა სამკითხვე
ლო. 1901 წელს, სამკითხველომ სული დალია
უსადარებელი გამო. სხელი გუიდეკს. წელს
ისევე შეუდგენ სამკითხველოს განახლებას. ამ
მიზნით ამ სახესუფელ აქ ორი წარმოდგენა
გამართეს. ორივე წარმოდგენიდან წმინდა
შემოსავალი დანახა 41 მინუტი. თუელი სამ-
კითხველოს გამგეობს გადატანა.
აქ მოვიდა დანახვის ბოქსული და 13
კაცი დატყუეს. მათთან ერთად მიწრადი
და შამსახლისი. მათ არსებობენ მდგომე-
ბისთვის ბოქსის გამომცემლებს.

ს. ბანდა (სენაკის მაზრა). 30 ივლისს
აქ, ბოქსულ იოსელიანის, თარხანობით
მოსდა სოფლის ურდობა. გასარ-
ჩევი იყო შემდეგი კითხვები: სანინსტრად
სკოლის ორკლასიანთა გადაკეთება, ტრადუ-
ციონის დასრულება ბანდის საფოსტო განყოფი-
ლებასთან, წელის არხის გაყვანა შუა სო-
ფელში და საქალბო სასწავლებლის დაარ-
სება. ურდობას ხალხი ბელომთ დაესწრო.
ბოქსულმა გამოეხატა ხალხს; დირექციიდან
მოწინააღმდეგებდა, რომ სკოლა უნდა გა-
დაკეთდებოდა ორკლასიანად, ამისთვის უნდა
აგოთ შესაფერის შენობა სასწავლებლისთვის
თუ გსურთ ეს, შეადგინეთ „ბოქსული“ და
სული მოაწოდეთ. ხალხმა (ზოგიერთებმა)
სთხოვა ბოქსულს, რომ მის დრო მიეცა
ხალხისთვის მოსახარებად; ბოქსულმა
ნება მისცა; აქ იშოვეს დრო ზოგიერთმა
გაუბრებებმა და გასწავლა ბოქსულს სკოლის
წინააღმდეგ; მოლაპარაკების შემდეგ ხალხმა
უარი განაცხადა სკოლის ორკლასიანად გადა-
ბეთებაზე.

შემდეგ ტრადუციონის დასრულება იქნა
მსჯელობა. ბოქსულმა გამოაცხადა, რომ
ფოსტა-ტრადუციონის ოქლის უფროსი თხოუ-
ლობა 1875 მანეთს, თუ ეს ფული შეტ-
ნილი იქნება ხაზინაში, ამ შემთხვევაში
ტრადუციონის განყოფილება განისწავლო. ეს
ფული ბ. ბოქსულმა გაუწია და სხვაგა-
დაც და „ურდის-კარის“ გატანის. ჩვენს
სახოცადობას შეეხებოდა ექვსი მანეთი, მაგ-
რამ იმ 600 მანეთის გადახდასა და უარი
განაცხადს; ხუთას მანეთს შეტანა გრ-
დინდობით; ამ ნიშნით ამ საქმის შესახებ
არაფერი გადაწყვეტილი არაა არ გამოუტ-
ნიათ ჯერ-ჯერობით.

წელის გაყვანაზე და საქალბო სასწავ-
ლებელზე ერთხელ უარი განაცხადეს (ქალბის
რათ უნდა სწავლობდნენ, განისწავლა აქ-იქ ხალხ-
ში) ისე გაუბნის ჩვენს საზოგადოებას უა-
ქლს კულტურულ დაწესებულებებს.

ფოთი. 9 აგვისტოს ფოთიდან რეპუტ-
კაქსიკენ გასულა დიდიფანისი მცხარებთი.
როცა დიდიფანისს გაუვლია „ნახადა“ და
თავად მიგრეფისის ტრეში შესულა, ჩირ-
ტეგებიდან სრულა ბუტებსა ორ უნდა ბო-
რატ-მომქმედით. ამ დროს დიდიფანისიდან
ერთი მცხარე, ვაჭარი გვარცხავა და დი-
დიფანისის მატრინი ქალი გამოსულან და
ტხის ნახარსი დამოკლეს, ამ დროს ერთი
თავდასმსმელთაგანი მივარდნილა ვაჭარ
გვარცხავას, მაგრამ მას მოუწინა რეპუტ-
კარის ამოღება. ამ დროს შეტრდნა ნიკურ-
ძის ორჯერ გასურდა რეპუტკელი ქვერში
და შემდეგ მიუმიზნებია თავდასმსმელის-
თვის, მაგრამ მცხარეს დაუშლიათ. ამ
გარემოებას თავდასმსმელები შეუშინებია და
უთქვამთ: „ჩვენ არაფერს ვიტყვებით, მხოლოდ
გატება გვინდოდა დიდიფანისი „სტრანჯიკა“
მოდის თუ არა და მიმალვან. შემთხვე-
ვით მცხარეს ეს უნდაბნია ფოთის მთავრ-
მეისტრისთვის, რომელიც მამინვე დაეგ-
ნებია თავდასმსმელთ. დიდიფანისი მთავრის
იქ არ დასდგინა. ადგილზე იჭიბთ შეიბურეს
რამდენიმე შიდა, სხვათა შორის ვინმე ფ-
ხულია, რომელიც ამ დღეებში გაუნთავისუ-
ფლებათ სენაკის ცხიდან და რომელიც,
როგორც ამბობენ, უცნობათ როგორც თავ-
დასმსმელი. ფხულიან კაცსაყენს ფოთის
ცხიში. გამომავალს წყარობებს.

— მოსკოლად ფიქრის, სტრადანოვის
ხეჩის ქარხანა ამუშავდა. ამბობენ, ჯერ
სასინჯათო. მუშაობს 70 მუშა. უმრავლესობა
რუსებია.

— კავკასიის უმაღლეს მთავრობას ნება

დაურთავს ოსტრომეტიკისათვის ავტომო-
ბილის მიმოსვლა დაწესოს ფოთისა და
სუფსის შუა და ფოთისა და რეპუტკელს შუა.
— გვირა-შემდეგ დღეებში დასვენების სა-
ვადებულად დადგინდეს კარგ ხანის ფეხ
ჭეშე თელავენ აქაური გარკები. ამ დღეებში
აქაურმა ნიჭიერმა მიმართეს მთავრებისთვის
კოლექტიური განცხადებით დიდი იქ-
ნის სავადადებულად დადგინდეს. აღნიშ-
ნავია, რომ ზოგიერთი ნიჭიერი (როგორც
მაგ. ალხაზო-ს ნიჭიერი და სხვა) ისე
დაბრძობებულან „სხვაინების“ „სამაგიტა“,
რომ სისულელეთ სთვლიან კოლექტიურ
თხოვნის მიმართ. მთავრებისთვის თან-
ხმად კოლექტიური განცხადებისა, გასც-
ნადანება ბოქსულთა მიმართ, სსსტრად
დადიდი იქნის ქალბის საბჭოს მიერ შემუ-
შავებული და გაუბრატორის მიერ დამტკი-
ციებული სავადადებულად დადგინდეს.

— ფოთის სატუსილოს ბობოიოთეკის
თფილისიდან ბინ ვსილ გადავიდა გამოუ-
ტყავის 113 ცალი წიგნი. ამ დღეებში მუ-
ხანს ხაჯალავამ შეწირა რამდენიმე წიგნი
რისთვისაც სხვაინებულ შიდა მადლობას უცხ-
ადებენ.

კორექსონდენცია

ს. მალარი (სიღნაღის მაზრა). ამ რამ-
დენიმე დღის წინათ აქ თოფით მოკლული
ინოვანს დათბა შიშიშქაშელო, რომელიც
8 დღე მოკლული გეგუდოდა მდ. იორში.
გვამი სულ გასწვნილიყო და ფინიგულებს დაუ-
ჭიფებიათ. როგორც გამოიკვრა, მკვლელობა
სე მომხდარა: მალარიმ ცხივრადი დადი
ქონების მატრინი ორი მამა ილიკო და ტი-
ტიკო შიშიშქაშელოები (ბანდიშელოები).
ილიკოსა ყელბა 3 შეილი, ტიტკოსა კი
ერთი. როგორც აქვე ჩვეულებით აქვთ,
ქონება ეკუთვნოდათ ილიკოს და ტიტკოს
თანაწილათ. ტიტკო მიმკვდარა 6 თვის
წინათ, დარჩენია მატრე ერთი შეილი და
თაგო (ცოლიც ადრე უღლია) უკვდა ის,
რაც კი წილი ქონის ტიტკოს გადმოსულა
ჩვეულებისამებრ თავის შეილის დათვლას
სულში. ბიძის და ბიძის შეილებს ეს ამბე-
ბი არ ესამოფინათ და განზრახვით ბუბზა-
ვიან მიმდროეს. ამ განზრახვით ბუბზა-
ვიან მიმდროეს და იქ ორის ტრეით მო-
უკლავთ. ამ მკვლელობის შემდეგ გავიდა
რამდენიმე დღე და ხმა გაგრედა მისწუ-
ლი მოკლეს. წავიდა მამასხლისი და დიდი
ქონის შემდეგ ილიკოს კანახებში დაფ-
ლეთილი გაცა. ამის დანახვებ სოფელი
ფეხსე დადა და მიანდროეს. ილიკოს თ-
ვის შეილებით ჩაქოლავა, მაგრამ მოლიცია
ჩაერთა და გადაარჩინა სიკვდილს. მიგრე-
ბული სოფელმა მიიბარა მის და გადასწ-
ვიტეს არაფერ მისულიყო ილიკოს სხლში.
ამის შემდეგ მოლიციამ დასტრირა ილიკო
ბანდიშელო (მკვლელის ბიძა) და იმისი
ორი შეილი გაცა და მისა.

აქვე მივინჯარებს ქუთურებს, რომელიც
მუსსს აუღებს, როგორც მატრეს, ისე
დადიბს. სპეციფი დახმარება არ არის.

ბოგანო.

რაზველ-ლიხთხელ მუშათა საზურაღდამო.

ქართველთა შორის წყარა-კითხვის გამავრ-
ცელებელმა საზოგადოებამ უკვე მიიღო მოთ-
რობისგან ნება ს. კრებადამო სამკითხვე-
ლოს დასწავლის შესახებ. შიდად ინიცია-
ტივა ის საქმეში რეპუტ-კელს მუშებს
ეკუთვნის და წყარა-კითხვის გამავრცელებელმა
საზოგადოებამ იმ იმედით ადრე შეიძ-
გომლობა, რომ ნათელი დახმარება თი-
თან მუშებმა იღვეს თავზე. ამ ფაზთ სავ-
რთა დახმარების სისრულეში მოყვანა და სამ-
კითხველოს მოსწავლათ როგორც ფულის,
ისე წიგნების მისრულ მზარუნელობას. რო-
გორც ამს წინათ ვწვდებით, მუშათა ერთმა
წრემ მსურველმა, რომ სამკითხველო ორიო-
დე უმნიშვნელო წიგნის ამარა არ დარჩეს,
უკვე შეიძინა მთელი „ენციკლოპედია“
ლექსიკონი „ბოგანოების“ და ეფრანის.
ესევე წრე ცდილობს სხვა მხრეც სე-
რითხული დახმარების აღმოჩენას, მაგრამ
იგი ვერ შესძლებს დაუხმარებდეს შეიძინოს
სოფელიდან. ამიტომ ჩვენ მოვიწოდებთ
თფილისის გარდა სხვა ქალაქებში მყოფ
რეპუტ-კელს მუშებს, რომ მათაც არ
დაიშურონ თავიანთი წვლილი და საქმით
მიწოდონ წყარა-კითხვის საზოგადოებას სრუ-
ბალოს სამკითხველოთათვის წიგნების შესა-
ძენათ. იმედია, თითონ უნდადგებოდეს იკის-
რებენ ცრტა დახმარებას. ვამერებთ, რომ

რეპუტ-კელს მუშები უნდა უწარადე-
ბით მოექმენ ამ თავის მიერ დაწვეულ საქ-
მეს ფულით თუ წიგნებით. დასწავლის მი-
ღება წყარა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადო-
ებების მიერ, როგორც წინადაც, ისე ფოს-
ტით და აგრეთვე ადგილობრივი ქართული გა-
ზეთების რედაქციებში.
ნაცნობა.
p. s. ესთხვევა გასკეთ „ნაგობის“ რე-
დაქციას ეს წერილი გადაეჭდოს უმახლობე-
ლეს ნომერში. 6.

მუშათა შორის

ფოთის ნიჭიერთა ცხოვრებიდან. გა-
სულ წლებში ხაზინებს და ნიჭიერებს შო-
რის ავირნათ აღმასრულებელი კომისია—8
კაცი. ოთხი იყო ხაზინებიდან: ბეკლარი
მამაძაძე, კალისტრატე კეღია, ვასო ფირა-
ლოვი და ვსტატე სარია. ნიჭიერებიდან: ბეს-
რიონ ვაშაძე, ვასილ ვეჯვა, ნიკო მახარაძე
და ვალოდა ზოიძე. მათი მოვალეობა იყო
ქუთაისის გენერალ-გუბერნატორის სავადად-
ებულად დადგინება მოყვანათ სისრულეში.
მიღებული რა დროს გადგომულიყო და და-
ტრადოეს, შირა, სავადადობა, ხაზინებში
ისრულეს თავიანთი გულის წაღობა. აქ
ერთმა ხემა რწმუნებულთაგანმა ნ. მახარა-
რძემ ხაზინებს დაუჭირა მხარი. წინათ თუ
გვირა დღეს მინდ ბატონად მადახიებს, ეს-
ლა ზოგიერთმა ვაჭარებმა გვირახდა და-
იქვს ვაჭარობა. ესენი თვით კომისიის წევ-
რები არაა. ბოლო დროს იძულებული გა-
დენ ნიჭიერები და თხოვნით მიმართეს მთ-
ავრებისთვის და ვახსოვთ რთ გთავადება
საქმე.

ნიჭიერი **ბ. გალიაძე.**

წერილი რედაქციის მიმართ

გაზ. „ნარსკვლევი“ მიმუშავე ასო-
მწერათა საზოგადოებთ ვაჭარებთ, რომ
მითინ მიმდროს კონფლიქტის გამოსწვე-
ვით დანიშნულ იქნება სასახარაგო სმარ-
თალი ამ მოკლე ხანში და გაზეთზე სხვა
მიმუშავებნი შემდეგ იქნებიან მოწვეული.

„გარკვე“ რედაქცია

ბ.ნა რედაქციისათვის კონფლიქტის
ამ წიგნის დათვით თქვენი მატრეცხული
გაზეთის მახლობელ ნომერში. „ნარკის“
№ 24 მოთავსებულია წერილი პროფესო-
რისა, ვითომ ჩემთან მოდიოდნ და კარტს
თამაშობდნ და სხვა. სიმატრის აღსადგე-
ნათ ვიწვევ მას სამედიატორო სამართალში. შე-
დატრადებთ ვასახელებ ანდრო ფირცხ-
ლავას და შალტონ გეგნავას. ვადას ვა-
დვ დიდაც. გამოცხადებისა სმ დღეს.

ფილიბე ჩიქაძეანი.

„ნახვის ფოსტა.“

ნოვოგოროდივესკი. გ. ლომთათიძის.
თქვენ მიერ ფოსტით გამოგზავნილი 7
მ. 28 კ. რედაქციამ მიიღო.

რედაქტორ-გამომცემელი ლ. დადიშკელიანი.

მატარებლების მიმოსვლა (18 აპრილიდან)

- ფრჩხილებს გარეთ აღნიშნული პეტერბურგის
დრო, ფრჩხილებში თფილისისა.
- თფილისიდან გადის**
- ბათუმისაკენ:** 1) სწრაფი № 1, საღამოს 7 ს.
33 წ. (8 ს. 31 წ.).
- 2) საფოსტო № 3, დღის 8 ს. 6 წ.
(9 ს. 4 წ.).
- 3) სამგზავრო № 5, დღის 12 ს. 3 წ.
(1 ს. 1 წ.).
- საქაბაკენ:** 1) სამგზავრო № 12, საღამოს
9 ს. 13 წ. (10 ს. 11 წ.).
- 2) საფოსტო № 4, საღამოს 10 ს. 40 წ.
(11 ს. 38 წ.).
- 3) სამგზავრო № 6, დღის 6 ს. 38 წ.
(7 ს. 36 წ.).
- ბოჯომამდე:** 1) სამგზავრო № 718, დღის 9 ს.
(9 ს. 58 წ.).
- 2) სამგზავრო № 910, ნაშუადღევს 2 ს.
30 წ. (8 ს. 28 წ.).
- ჯუღუფამდე:** საფოსტო № 74175, დღის 12 ს.
46 წ. (1 წ. 44 წ.).
- ერევნამდე:** სამგზავრო და საქონლ. № 78179,
ნაშუადღევს 4 ს. (4 ს. 58 წ.).
- მცხეთამდე:** მარტო კვირა-უქმების წინა დღით
და კვირა-უქმების 1) საგარეო № 77,
დღის 9 ს. 30 წ. (10 ს. 28 წ.).
- 2) საგარეო № 77a, ნაშუადღევს 2 ს.
(2 ს. 58 წ.).
- თფილისში მიდის**
- ბათუმისაკენ:** 1) სწრაფი № 2, დღის 3 ს. 38
ს. (9 ს. 36 წ.).
- 2) საფოსტო № 4, საღამოს 9 ს. 40 წ.
(10 ს. 38 წ.).
- 3) სამგზავრო № 6, დღის 5 ს. 50 წ.
(6 ს. 48 წ.).

- ბაქოდან:** 1) სამგზავრო № 11, დღის 9 ს.
47 წ. (10 ს. 45 წ.).
- 2) საფოსტო № 8, დღის 7 საათ. 8 წ.
(8 ს. 6 წ.).
- 3) სამგზავრო № 5, დღის 11 ს. 13 წ.
(12 ს. 11 წ.).
- ბორჯომიდან:** 1) სამგზავრო № 718, დღის
6 ს. 46 წ. (7 ს. 44 წ.).
- 2) სამგზავრო № 910, საღამოს 8 ს. 4 წ.
(9 ს. 2 წ.).
- ჯუღუფიდან:** საფოსტო № 72173, დღის 5 ს.
28 წ. (6 ს. 26 წ.).
- ერევნიდან:** სამგზავრო და საქ., ნაშუადღევს
5 ს. 25 წ. (6 ს. 23 წ.).
- მცხეთიდან:** მხოლოდ კვირა-უქმებისა და კვირა-
უქმების წინა დღის საგარეო № 76a,
ნაშუადღევს 1 ს. 30 წ. (2 ს. 28 წ.).
საგარეო № 8, საღამოს 7 ს. 20 წ.
(8 ს. 18 წ.).

განცხადებანი

მ ა ს ვ ა ვ ღ მ ბ მ ლ ი

თ. კიკვაძე

ამზადებს ქალაქთა გენგრაფიისა, რეალურ-
რი, საკომერციო, მიწის მზომელთა და
ლუწერთა სასწავლებლისათვის, კადეტთა
კორპუსისა, სამსწავლებლო ინსტიტუტისა,
სახელმწიფო კურსებისათვის. **სახალხო
სკოლის მასწავლებლობა და ავთიაქის სა-
შეიარაღობა.**
მიიღება განახლის უცოდინარი პატარა ბავშ-
ვები, რომელთა ჯგუფში ჩაწერა უკვე დაწყ-
ებულია.
მასწავლებლობა მოხამზადებლობა პირ-
ველ ჯგუფში უკვე იწვეებიან და სწავლა და-
იწყება, როცა 6 კაცი შესრულდება.
**სტეციბლური მომზადება ქართული გიმ-
ნაზიებისთვის.**
ქირა თითო თვის წინადაწინ.
ადრეხა: ვერა, ოლის ქუჩა, ზემლის აფთი-
კის ახლო, № 17. 20 აგვისტოდან ადრესი გა-
მოიცვლება. (18—5)

კაფე პარიზი

ტრე, თავდა-ზნაურობის თეატრის ეზოში
(Дворцовая ул.)
ჩიი, რძე, ყავა, შოკოლადი, კაკაო
პირაქოები, ბუტერბორტები (15 კაპ. და
მეტრე)

საჭაპური

**ცივი და ცხელი კერძები 25 კ. და მეტი
სასმელი წყლები
ლუდი, ხაღლი
ფასავანი ხალხისაფლოშია
სისულთავე და კარგი სასმასური**

მ ო ვ ო ღ ე ბ ა

უწმიდესმა სინოდმა ამა წლის 5—6 მაისის დადგენილებით ნება დართო იმპერიის
ყველა ეკლესიებში იოანე ნათლის მცემლის თავის მოკვეთის დღეს, 29 აგვისტოს,
როგორც ცისკის, ისე წირვის დროს და აგრეთვე წინა დღით მოაწვიონ ფულების
შეგროვება თევზის ჩამოტარებით „სამსახურის დროს თავიანთი მოვალეობის შეს-
რულებით დროს დალუპულ პირთა შეილებს დამხმარე საზოგადოების“ სასარგებლოთ.
ამ სახით შეტრებილი ფული გადაეცემა სამხედრო სამსახურში მყოფ უწყველ
დარჩენილთა და აგრეთვე სახელმწიფო, საზოგადო თუ კერძო დაწესებულებებში მო-
სამსახურეთა შეილებს. ამით რიცხვში შედიან იმ მუშების შეილები, რომელთა მი-
მები დაილუპნ თავიანთი მოვალეობის შესრულების დროს ან იმ დროს, როცა
სხვებს ეხმარებოდნ ან-და დაილუპენ შენთხვევით არეულობის, ძარცვა-გლეჯის და
საზოგადოთ მღელვარების დროს.
გვაქვს სახეში, რომ „საზოგადოების“ მიხანია უმწვერ დარჩენილ ოზლებს
საშუალება მისცეს ისეთვე პატიოსანი მუშაკები გახადნ სამშობლოს საკეთილ-
დღეობა, როგორც მათი მამები იყვენ, რის განსახორციელებლათ დიდი თანხაა სე-
პირო, რისთვისაც ერთ-ერთ საშუალებას ასეთი თანხის გასაძლიერებლათ შეადგენს
ეკლესიებში თევზით ფულის შეკრება, ამიტომ მივმართავ ყველა მლოცველებს ამ
დღეს შემდეგი სიტყვებით: ნუ შესუსტდება თქვენი ხელი კეთილი საქმის გაკეთებაზე.
(2—1)

ავათმყოფებს და სუსტებს

„სპერმასტინი“

საყურადღებოთ ავთმყოფებისა და სუს-
ტებისა, სპერ. არის საუკეთესო უტყუარი
გამკურნავე წამალი და არჩენს შემდეგ სუნუ-
ლებს.
1. არჩენს სისხლ-ნაკლებობას და ახ-
ლებს მას.
2. ძილის სისუსტეს-სიძვერში.
3. დაუძლურებულ ნერვების აზოლილობას.
4. მამაკაცების სიძვერებს.
5. გადატარებულ დალილობას გონებ-
რივ და ფიზიკურს მუშაობის დროს.
6. ონანიზმს, ე. ი. ახალგაზობის ცუდს
ჩვეულებას.
7. წითელ ქარს, სურავანდს, სიღამლეს.
8. ქრონიკულს მუტის შეკვრას, ე. ი.
ყაბზობას.
9. ქალის ავთმყოფობას.
10. გულის სისუსტეს და გულის ფრიალსა.
წინააღმდეგე უფასოთ. ფასი ერთი ფლაკონისა 2 მ. 40 კ. გაგზავნა ერთიდან 4 ფლა-
კონამდე 40 კ., მოვარა ლაბორატორია მსკოფში, ექიმი ივანოვისა. დარიგება თან ახ-
ლავს ფლაკონებს. წარმომადგენელი მთელი კავკასიისთვის **ი. ბ. ახობაძე.**
კანტონა და სკოლი თფილისში, ნეკრასოვის ქუჩა № 14. ვორონცოვის ძველთან.

დაჯილდოვებულია
დიდი პირსს. და მძროს მეღ.
მეტათ კარგი ღირებებისათვის
ნ მ რ ი ა
თფილისი, ველიკოკინი, 40, ტელფონი 216-
ფაუქთესო საშუალება კუპის კატარის და ქვის,
თირკმლის, ღვიძლის და შარდის ბუტის ავთ-
მყოფობის წინააღმდეგ, აქრობს სიმთავეს, აღნობს
და სწენდებს ქვას და ქვიშას.
ფასი სამკურ. წყ. ბოთ. 18 კ. იქვე
იხერხალტორუნ., გუნიალი-იანობ, ემსკის და
აგრეთვე ხელტერხი, სიღის და ყველა სა-
ღეულობის წყლები.
!!! გაფრთხილება !!!
ჩვენ მოგვარეთა და ყაღბი იარლიკე-
ბის გასარჩევით ვთხოვთ მოითხოვონ წარ-
წერა ყველა იარლიკეზე. დიდი „გურგს.“ და
იქრას“ მეღლები და ზავ. მარკა კემს.
„ოსკანა“ (20—13)

ალმეზა

იღმეზა 2 წუთში აქ-
რობს კბილის ტივილს.
კარგავს პირის სიმკრე-
ლეს. ამავრებს ღორი-
ლებს, აჩერებს სისხლის
დენას. აუცილებელი სა-
კირო ყოველს ოჯახში. ვარჩენთ კან-
ტონაში უფასოთ. ფასი ნორ. ფლ. 1 მ.
20 კ. საცდელისა 40 კ. ვგზავნი ფას-
დადებით. დარიგება თან ახლავს; **საწყო-**
ბის კანტონა თფილისში, ვორონცოვის
ძველის მახლობლათ, ნეკრასოვის ქუჩა
№ 14. 15—8

სიკვდილი

ბალონჯოებს.

ახალი საშუალება კლაპოვინი, რომელიც
სობო ბალონჯოებს და მის კვერცხებს სულ-
კით მიწრეში, რისთვისაც პირობას გაძლევთ.
ჯერ არ ყოფილა ამგვარი საუკეთესო წამალი.
ფლაკონი 35 კ. დარიგება თან ახლავს. ვგზავნი
ფას-დადებით. მოითხოვეთ კლაპოვინი ახობაძე-
თა. ერთობ ერთი **საწყობი თფილისში,** ვო-
რონცოვის ძველის მახლობლათ, ნეკრასოვის
ქუჩა № 14. ავთიაქებს პრეტ. 30—23